

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного процесу

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА»**

Рівень вищої освіти –другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти –магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика цивільного судочинства» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 17 с.

Розробники:

Комаров Вячеслав Васильович, професор, кандидат юридичних наук

Каламайко Андрій Юрійович, асистент, кандидат юридичних наук

Затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу
(протокол № 1 від 13 вересня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу
(протокол № 9 від 8 червня 2022 року)

Завідувач кафедри - Костянтин Гусаров, д.ю.н., професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни	
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	6
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	6
4.2. для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	6
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	7
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	8
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	10
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	11

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика цивільного судочинства» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	за вибором студента	за вибором студента
Кількість модулів – 3	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021-2022	Рік підготовки: 2021-2022
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120	Рівень освіти – другий (магістерський)	1-2	1-2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8 .		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – поглиблення теоретичних знань та удосконалення практичних навичок застосування доктринальних та законодавчих положень щодо розгляду та вирішення справ у порядку цивільного судочинства.

Завдання:

- поглиблення системи теоретичних знань про цивільне судочинство як форму реалізації правосуддя
- визначення актуальних проблем цивільного судочинства та напрямів

сучасних наукових досліджень цього інституту;

- ознайомлення з особливостями окремих процедур провадження у суді першої інстанції;

- аналіз і дослідження прикладних проблем правового регулювання перегляду рішень у цивільних справах;

- наведення характеристики стадій, проваджень та правозастовних циклів у цивільному судочинстві;

- розвиток навичок і умінь застосування цивільного процесуального процедурного законодавства з урахуванням розуміння права на справедливий судовий розгляд та його тлумачення у практиці ЄСПЛ.

Пререквізити: «Цивільний процес», «Цивільне право», «Процесуальні документи у цивільних справах» (вивчаються у бакалавраті).

Кореквізити: «Альтернативні способи розгляду цивільних справ», «Провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції», «Інформаційні технології в цивільному процесі».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	системно розуміти вплив реформ правосуддя та суміжних інститутів на розвиток цивільного судочинства в Україні
РН-2.	демонструвати знання та розуміння права на справедливий судовий розгляд, його тлумачення у практиці ЄСПЛ
РН-3.	вміти аналізувати структурні зміни процесуального законодавства та їх вплив на формування моделі цивільного процесу
РН-4.	орієнтуватися в проблематиці визначення юрисдикції судів та підходах до вирішення таких проблем
РН-5.	застосовувати і інтегрувати в практичну діяльність знання і розуміння прав і обов'язків суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин
РН-6.	володіти практичними навичками доказування у цивільних справах, визначати предмет доказування для різних категорій справ та проводити оцінку доказів
РН-7.	поглибити знання та навчитись включати до практичної діяльності особливості окремих процедур провадження у суді першої інстанції
РН-8.	орієнтуватися в моделях правового регулювання перегляду рішень у цивільних справах та розуміти роль Верховного Суду в розвитку судової практики
РН-9.	системно розуміти сутність понять та інститутів виконавчого провадження як завершальної стадії цивільного процесу

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.
- ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.
- ЗК1.4. Здатність здійснювати медіацію в професійній діяльності.

ЗК1.6. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузлями) юридичної діяльності.

СК1.2. Здатність демонструвати знання й розуміння правових систем в умовах глобалізації.

СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

СК1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН1.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

ПРН1.6. Демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1 Конституційна реформа у сфері правосуддя та суміжних інститутів. Новелізація цивільного процесуального законодавства (2016-2020 р.р.)

Нариси розвитку цивільного процесуального законодавства. Концепція судово-правової реформи в Україні 1992 року. Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки. Преамбули Конституції України та Конституції США (в аспекті утвердження правосуддя). Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) вимогам статей 157 і 158 Конституції України (Справа № 1-15/2016) та оцінка окремих думок суддів. Перехідні положення Конституції України 1996 року в частині нової моделі апеляції та касації. Бюджет України з точки зору фінансового забезпечення діяльності судової влади. Судова статистика розгляду цивільних справ. Проблеми судоустрою у зв'язку з Конституційно-правовою судовою реформою.

Право на справедливий судовий розгляд у цивільному судочинстві. Автономне тлумачення понять «цивільні права та обов'язки» та «суд» у контексті п. 1 ст. 6 ЄКПЛ. Сфера застосування п. 1 ст. 6 ЄКПЛ у цивільних справах. Міжнародний стандарт доступності правосуддя у цивільних

справах. Легітимність обмежень права на доступ до суду в практиці ЄСПЛ. «Незалежний та неупереджений суд, створений на підставі закону» у контексті практики ЄСПЛ та новел цивільного процесуального законодавства. Невиконання судових рішень в Україні як системна проблема в контексті рішень ЄСПЛ «Юрій Миколайович Іванов проти України» та «Бурмич проти України». Право на справедливий судовий розгляд як об'єкт судового захисту. Вимоги до судових рішень як гарантії п. 1 ст. 6 ЄКПЛ. Право на справедливий судовий розгляд як складова принципу верховенства права. Принципи цивільного судочинства та право на справедливий судовий розгляд: точки дотику. Застосовність гарантії п. 1 ст. 6 ЄКПЛ до несудових проваджень

Модель цивільного процесу та структура ЦПК України. Концепція широкого розуміння цивільного процесу як широкої юстиціарної сфери приватного права (співвідношення судової форми захисту та альтернативних форм). Структурні новели ЦПК 2004 року в новій редакції. Доцільність диференціації процесуальної сфери правового регулювання з огляду на наявність окремих кодексів (ЦПК, КАС, ГПК)

Проблеми цивільної юрисдикції. Судова юрисдикція та право на доступ до суду в контексті п. 1 ст. 6 ЄКПЛ. Інститут судової юрисдикції та конституційна реформа у сфері судочинства. Цивільна юрисдикція та конфлікти юрисдикції. Рішення ЄСПЛ (Tserkva Sela Sosulivka v. Ukraine. Mosendz v. Ukraine. Sutyazhnik v. Russia. Tregubenko v. Ukraine. Ponomarenko v. Ukraine). Рішення ВС.

Модуль 2. Суд та учасники цивільного процесу (проблемні питання). *Правосуб'єктність суду та новації.* Система учасників процесу: основні зміни. Поняття "належний суд" в розумінні ЄСПЛ. Нова процедура відводу судді (в тому числі загрози зловживання). Нові учасники процесу. Монополія адвокатури. Проблеми зловживання процесуальними правами.

Процесуальне доказування: традиційні та нетрадиційні засоби доказування. Мета доказування та принцип змагальності: структурно-

функціональна характеристика. Модель судового доказування в цивільному судочинстві. Предмет доказування, інтерпретація предмету доказування по конкретних справах. Стандарт доказування: поняття, стандарти доказування у англосаксонській та континентальній системах цивільного судочинства, стандарт за чинним цивільним процесуальним законодавством. Зміни в правовому регулюванні традиційних засобів доказування. Правовий режим електронних доказів.

Провадження у суді першої інстанції. Провадження у суді першої інстанції: структурно-функціональна характеристика. Неправосудні форми проваджень цивільного судочинства у суді першої інстанції: наказне провадження; окреме провадження. Позовне провадження цивільного судочинства та його структура та модифікації. Загальна характеристика позовного провадження як базової структури цивільного судочинства. Підготовче провадження. Врегулювання спору за участі судді. Спрощене позовне провадження. Заочний розгляд справи. Особливості позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів та їх витребування. Судовий розгляд цивільних справ та судові рішення.

Модуль 3. Перегляд судових рішень, що набрали законної сили. ***Апеляційне провадження.*** Правова визначеність та *res judicata* у рішеннях ЄСПЛ. Моделі апеляції та касації в цивільному судочинстві. Еволюція системи перегляду судових рішень в цивільному судочинстві. Право на справедливий судовий розгляд в сталих моделях перегляду судових рішень у цивільному судочинстві.

Верховний суд в інстанційній системі касації та його роль у розвитку судової практики. Роль Верховного Суду у формуванні єдиної судової практики та розвитку права. Підстави та порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду. Верховний Суд та Верховний Суд України: унікальність правової ситуації.

Виконавче провадження як завершальна стадія цивільного процесу. Доступність правосуддя та виконавче провадження. Виконавче провадження

як частина судового розгляду. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері виконання судових рішень. Нормативні джерела виконавчого провадження. Суб'єктний склад правовідносин виконавчого провадження та заходи примусового виконання у виконавчому провадженні. Стадії виконавчого провадження, окремі процедури та строки. Процедури виконавчого провадження по окремим категоріям справ.

Міжнародний цивільний процес. Поняття міжнародного цивільного процесу та його джерела. Правове становище іноземних осіб у міжнародному цивільному процесі. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб. Визнання і виконання в Україні рішень іноземних судів.

Альтернативні форми врегулювання спорів. Правовий статус і види третейського суду. Міжнародний комерційний арбітраж. Цивільне судочинство та медіація. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорювання рішень міжнародних комерційних арбітражів. Визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Медіація та інші альтернативні форми врегулювання спорів.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Новелізація цивільного судочинства в контексті конституційної реформи у сфері правосуддя				
		Тема 1. Конституційна реформа у сфері правосуддя та суміжних інститутів. Новелізація цивільного процесуального законодавства (2016-2020 р.р.).	12	2	2	8
		Тема 2. Право на справедливий судовий розгляд у цивільному судочинстві.	12	2	2	8
		Тема 3. Модель цивільного процесу та структура ЦПК України.	12	2	2	8
		Тема 4. Проблеми цивільної юрисдикції.	12	2	2	8

		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Модуль 2. Провадження в суді першої інстанції				
		Тема 1. Суд та учасники цивільного процесу (проблемні питання).	12	2	2	8
		Тема 2. Процесуальне доказування: традиційні та нетрадиційні засоби доказування.	12	2	2	8
		Тема 3. Провадження у суді першої інстанції.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 3. Перегляд судових рішень та їх виконання				
		Тема 1. Апеляційне провадження. Перегляд судових рішень, що набрали законної сили	12	2	2	8
		Тема 2. Верховний суд в інстанційній системі касації та його роль у розвитку судової практики.	12	2	2	8
		Тема 3. Виконавче провадження як завершальна стадія цивільного процесу	12	2	2	8

		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Новелізація цивільного судочинства в контексті конституційної реформи у сфері правосуддя				
		Тема 1. Конституційна реформа у сфері правосуддя та суміжних інститутів. Новелізація цивільного процесуального законодавства (2016-2020 р.р.).		2	2	
		Тема 2. Право на справедливий судовий розгляд у цивільному судочинстві.				
		Тема 3. Модель цивільного процесу та структура ЦПК України.		2		
		Тема 4. Проблеми				

		цивільної юрисдикції.				
		<i>Разом</i>				
		Модуль 2. Провадження в суді першої інстанції				
		Тема 1. Суд та учасники цивільного процесу (проблемні питання).		2	2	
		Тема 2. Процесуальне доказування: традиційні та нетрадиційні засоби доказування.				
		Тема 3. Провадження у суді першої інстанції.				
		<i>Разом</i>				
		Модуль 3. Перегляд судових рішень та їх виконання				
		Тема 1. Апеляційне провадження. Перегляд судових рішень, що набрали законної сили				
		Тема 2. Верховний суд в інстанційній системі касації та його роль у розвитку судової практики.				
		Тема 3. Виконавче провадження як завершальна стадія				

		цивільного процесу				
		<i>Разом</i>				
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Теорія та практика цивільного судочинства» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання текстових завдань, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, підготовка і захист портфолію. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводяться наприкінці модулів (колоквіуми, контрольні роботи тощо).

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль						Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль №3			
п/з, с/з	колоквіум	п/з, с/з	колоквіум	п/з, с/з	колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень

		у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційовани й залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу,

		передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.
--	--	---

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю (залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Література:

Основна література

1. Курс цивільного процесу: підручник. Харків. Право, 2011. – 1352 с.
2. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія. Харків. Право, 2016.
3. Комаров В.В. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку

та практиці Верховного Суду України /В.В.Комаров.-Х.: Право, 2012.- 624 с.

4. Комаров В. В. Окреме провадження: моногр. / В. В. Комаров, Г. О. Світлична, І. В. Удальцова; за ред. В. В. Комарова. – Харків. Право, 2011.
5. Каламайко А.Ю. Електронні докази в цивільному процесі: монографія. Харків : Право, 2017.
6. Кравцов С.О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди: монографія /С.О. Кравцов. – Харків. Право. 2014. – 232 с.
7. Сакара Н. Ю. Проблема доступності правосуддя у цивільних справах. Харків. Право, 2010.
8. Цувіна Т. А. Право на суд у цивільному судочинстві [Текст] : монографія. Харків. Слово, 2015. - 281 с.

Додаткова література

9. Каламайко А.Ю. Цифровізація правосуддя і доступ до правосуддя під час COVID. Юридичний бюлетень. №14. 2020. С.98-108. URL: <http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2020/14/14.pdf>
10. Комаров В. В. Право на справедливий судовий розгляд у цивільному судочинстві: навчальний посібник. Харків. Нац. юрид. акад. України, 2007.
11. Визнання та виконання рішень іноземних суддів та міжнародних комерційних арбітражів: компендіум. Харків: Право, 2020.- 668 с.
12. Квасневська, Н. Реформа судової гілки влади у частині здійснення правосуддя: завершальний етап. *Вісник Вищого Адміністративного суду України*. - 2016. - N 2. - С. 32-38 : портр. - Бібліогр. : с. 37-38.
13. Де Сальвіа М. Прецеденты Европейского суда по правам человека. Руководящие принципы судебной практики, относящейся к Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод. Судебная практика с 1960 по 2002 г. / М. де Сальвіа. – СПб.: Юрид. центр Пресс, 2004.

Інтернет ресурси

1. <http://www.court.gov.ua> - Судова влада України (офіційний портал)
2. <http://www.ccu.gov.ua> - Конституційний Суд України
3. <http://www.scourt.gov.ua> - Верховний Суд України
4. <http://suprime.court.gov.ua> - Верховний Суд
5. <http://sc.gov.ua> – Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
6. <http://reestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень
7. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
кафедри цивільного процесу

<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/57-kafedra-czivilnogo-proczesu.html>